

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historia De Sanctissima Cruce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

V. Ostenditur S. Crucem Caravacensem confectam ex ipsissimo ligno, in quo Christus mortem sustinuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64232)

uionem abijisse creditur, quia Dextrus scriptor ante annos M c c. & Iulianus Tolertanus appellant Carauacam.

De stupenda hac & famâ iam notissima huius S. CRVCIS apparitione tanquam de re suo tempore gesta, fecit honorificam mentionem F. Ioan. Ægydius Zamorensis in additionibus, siue aduersarijs, iussu regis Ferdinandi Sancti, contra quædam Iuliani in æde S. Iustæ Toleti Archipresbyteri scripta vulgatis, vt testificatur charta P. Hieronymi Romani de Higuera Soc. I E S V, ex qua omnia fere hæcenus recensita mutuati sumus. Licet verò ex antiquis picturis, quæ in sacello S. CRVCIS adhuc supersunt, videre sit regem in eo baptizatum, prædictus tamen auctor non explicat disertè, quando, & vbi factum. Necesse siquidem fuit eum prius fidei mysterijs imbuere, ac proinde non statim Baptismi sacramentum rudi & ignaro impertiri, maximè cum circa idem tempus Zachen, Deniæ dominus, ipsi se opponeret, & bellum meditaretur, ideoque rex occupatus tutò non posset exequi propositum. Ex chronicis quidem Aragonum colligitur eum sacro fonte lustratum ab Episcopo Cæsaraugustano, cui sententiæ suffragantur Beuter & Mariana recentiores: in ipsis tamen sacelli picturis exprimitur sacerdos eum sacris vndis perluens, vt suo loco fusiùs docebitur, & idem omnino confirmat relatio Conchensis, quæ addit duos ei fuisse patrilinos equestris dignitatis viros ex captiuorum numero delectos. Sed siue sacerdos ille, siue Episcopus regi Baptismum administrârit, historicæ veritati nihil decedit, neque accedit.

CAPVT V.

OSTENDITVR S. CRVCEM CARAVA.

ensem ex ipsissimo ligno confectam, in quo mortem sustinuit.

AD indagandam & exactiùs cognoscendam huius S. CRVCIS originem, meritò sunt præmittenda, quæ F. Franciscus de Aranda Prouincialis ordinis S. Francisci libro suo inseruit, quem verè accurateque conscripsit de Terra sancta. Sic enim ait: In sacello passionis tres ardent Græcorum lampades; in cuius septentrionalis parietis medio, prope rotam, quæ dicitur, Noli me tangere, est porta, ad quam quatuor gradibus ascenditur. Per hanc portam

portam ingressus patet ad Ecclesiam, quæ quadraginta pedes in longitudine, & viginti octo in latitudine continet. In ea visitur facellum cum suo altari & picta tabula in honorem sanctissimæ Virginis matris dedicatum: extra facellum verò ad partem sinistram altare positum conspicitur sine imagine, cuius tamen locum fenestra quædam siue foramen in muro excisum supplet, vbi temporibus Christianorum CRUX quædam parua recondebatur ex ipsamet CRUCE Domini fabrefacta. Hæc CRUX, quemadmodum ex antiquo codice in Sion reperto legi, inuenta & hominibus rursus manifestata est anno MJC. sub finem Pontificatus VRBANI IJ. imperante Henrico III. quando scilicet Catholicus & inuictus heros Godefridus Bullionius regis Hierosolymitani nomen assumpsit, & coronæ aureæ spineam præoptauit, è sancta Vrbe fugatis eiectisque Saracenis. Sed anno postea MCLXXIX. iuxta Onophrium MCLXXVIII. Guidone rege capto cum Hierosolyma in potestatem Saladini regis Babylonie fuisset denuò redacta, ita eadem CRUX, quam Christiani in prælijs & pugnis præferre solebant, disparuit, vt nunquam amplius comparuerit. Hæc vsque auctor ex citato codice. Ex verbis tamen F. Io. Ægydij Zamorensis elicitur hæc ipsissimam CRUCEM iterum in apertum productam, & hominum conspectui redditam quando Hierosolyma fuit recuperata; quam rem Genebrardus in sua Chronologia his paucis enumerat: Fridericus Imperator sublatis æmulis post vexatam Italiam vix adactus à Gregorio IX. anno MCCXXVII. expeditionem in Syriam suscepit, vbi id tantum gessit memorabile, quòd Hierosolymam à Sultano ex pacto recepit, factis in decennium inducijs, regemque eius ritu solemniter coronari curauit, à Roberto Hierosolymitano Patriarcha. Idem referunt Cromerus de rebus Polon. Polydorus & chronicon Hirsaugiense, quibus annectit Genebrardus Hierosolymam per Fridericum sine sanguinis effusione certis conditionibus à Sultano Ægyptiorum recuperatam esse cum quibusdam castellis Anno MCCXXIX. Hoc ipso igitur tempore CRUX in priore suo loco comparuit, inuenta, vt dicitur, à Patriarcha; qui veritus ne iterum subduceretur, è suo collo pendulam semper gestauit, quasi pignus cæleste, & pretij inæstimabilis thesaurum. Hinc meo iudicio du-

cio duxit originem Ordo Crucigerorum, cuius institutor fuit Robertus Abbas vir à sanctitate & prudentia laudatus, forte postea Patriarchæ demortuo successus. Cæterùm Crucigeros idem appellatos crediderim, quòd insignia eiusdem formæ, cuius est hæc S. CRUX, ad pectus palam præferant, sicut Ioannes Lucidus in Tractatu de Religionib. & Onophrius Panuinus in Chronic. ecclesiast. attestantur. Hunc ordinem confirmavit deinceps Innocentius IV. Pont. Max. anno M C C X L I I. qui perdurat in hodiernum diem Romæ, cum eisdem insignibus ad pectus in Hospitali S. Spiritus in Saxia. Ab hac tamen mea opinatione dissentit idem ipse Lucidus, quòd putet hunc Ordinem cœpisse multò antè, tempore nimirum Macarij Episcopi Hierosolymitani, qui præsentè Helena, inuentioni S. CRVCIS interfuit anno C C C X X V I. cum obruta humo & occultata C C X C V I. annis delituisset ob Iudæorum inuidiam & improbitatem, vt latius explicat Nicephorus lib. 8. c. 26. hist. eccles. Nec est omnino improbabile tum Ordini datum initium, Helena enim reliquit Hierosolymis CRUCEM sanctam in forma CRVCIS Patriarchalis, vbi per nongentos circiter annos fuit studiosè conseruata. Ordinem hunc, de quo sæpiùs memini, iam ferè dissolutum & obliuione sepultum excitauit & instaurauit Innocentius IV. occasione vltimæ apparitionis, quæ Carauacæ facta est annis XI. post eam euolutis.

CAPVT VI.

SENTENTIAE QVORVNDAM RECEN-
tiorum de S. CRVCIS Carauacensis apparitione.

QVamuis nulla hæctenus prodierit historia in lucem de admirandis prodigijs, quæ, DEO per hanc Carauacensem CRUCEM operante, crebrò euenerunt; non ita tamen eius præter naturam effecta latuerunt in obscuro, vt nihil fama vel ad remotissimas orbis plagas detulerit. Scimus enim in Indijs, Iapone, China, & in exteris regionibus, in quibus Euangelij tuba insonuit, omnes adeo piè & religiosè aduersus hanc sanctam Veram Crucem affici, vt similis figuræ crucem vnicam, ex quacunque tandem materia constet, modò illam veram contigerit, pluris æsti-

C meæ,